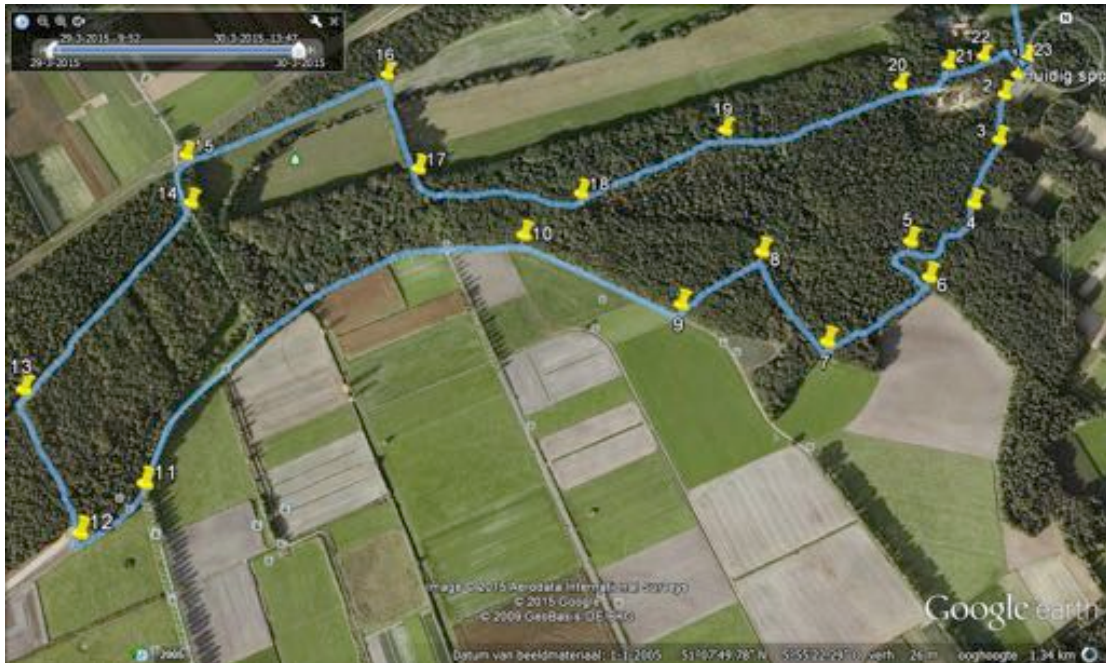

Ommetje in Het Rozendaal en Het Reigersbroek te Montfort.

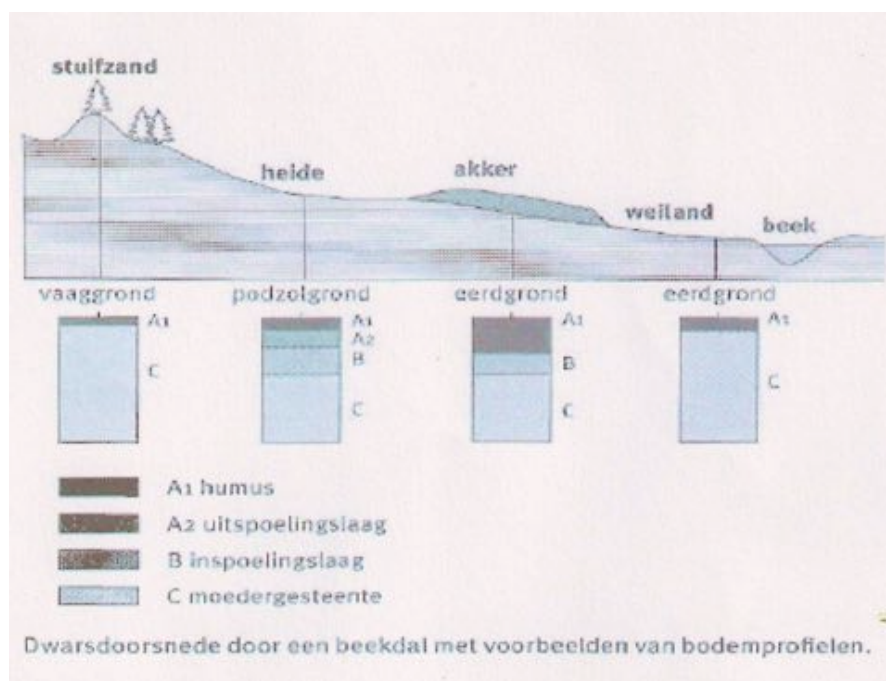
Deze wandeling is niet geschikt voor rolstoelers en mensen die slecht ter been zijn.

De start is bij de parkeerplaats van het Infobord op de kruising van de wegen Rozendaal en Voorste Rozendaalsweg (volg de bordjes Heerenhof) in Montfort). De wandeling duurt ongeveer 2,5 uur. Er is een optie om deze wandeling korter te lopen.

- Het Rozendaal en Het Reigersbroek waar onze wandeling plaatsvindt is onderdeel van het Landgoed Rozendaal en loopt langs het Reigersbroek. Samen vormen ze een beeklandschap met laaggelegen graslanden, akkers, sloten en poelen, het gebied wordt begrensd door bos en stuifzandruggen.

De stuifduinen zijn overwegend bebost en zijn van grote waarde. Het regenwater dat er infiltreert en deels als grondwater afstroomt, raakt dankzij de aanwezige bossen niet vervuild door overmatige meststoffen. Het is daarmee van goede kwaliteit en een groot goed in deze tijd.

- De naam Rozendaal is afkomstig van Ross, dit is de oude naam voor het riet.
Uit topografische kaarten blijkt dat de naam in de loop van de jaren is aangepast met de naam Rozendaal.
- Het Landgoed Rozendaal ligt tussen Montfort en St. Joost en tussen Brachterbeek en Linne.
- In het dal van het gebied stroomt de Vlootbeek. In het verleden was dit samen met het Reigersbroek een heel nat gebied waar het riet groeide.
- In geologisch opzicht vormt dit hele gebied een mooi voorbeeld van een paraboolduin uit de laatste ijstijd, met een uitgestoven laagte (Reigersbroek) met daaromheen een hoefijzervormig opgestoven rivierduin.
- In het gebied bevinden zich twee grote duinen en een paar kleine. Het dal van de Vlootbeek scheidt de twee grootste duinen: in het noorden ligt het duin met het Rozendaal en in het zuiden het duin met de plaats Montfort.
- Deze rivierduinen worden gekenmerkt door zandgronden met een zwakke bodemvorming, de zogenaamde vorstvaaggronden.
- In het gebied Rozendaal liggen tevens twee monumentale boerderijen. Koningshof en Heerenhof.

- **Start Ommetje bij de parkeerplaats in de buurt van het Info bord.**

- Bij het Info bord rechtsaf. **WPT 1 E 005°56.049 N 51° 08.088'**
- De weg volgen.
- In de bocht naar links rechts afslaan, het bos in. **WPT 2 E 005°56.006 N 51° 08.016'**

- De plantengroei in deze bossen is, door de voedselarme grond sober. De bossen zijn opvallend rijk aan vogels. Het is een kerngebied voor vogels van bosranden en struwelen als Boomleeuwrik en Geelgors. Plaatselijk in het bos en langs de randen komen dichtgroeïende heidepercelen voor. Ook voor zoogdieren is het landgoed van belang, zo komen er reeën en vossen voor. Aandachtssoorten Grote bremraap, Levendbarende hagedis, Roodborsttapuit

Wanneer je hier rondkijkt zie je overal kamperfoelie staan.

Deze houtige stengels zijn rechtswindend of kruipend en worden tot 6 meter lang.

De kamperfoelie is een echte lente aankondiger! Als een van de eerste verschijnen de tere blaadjes aan de ranken.

De bloemen bloeien van juni tot oktober. Ze kunnen vooral 's avonds bedwelmend en lekker ruiken. In het najaar draagt hij een bes die licht giftig is.

- Smal paadje volgen langs wei, hier kan nog een boom liggen, er even overheen klimmen en dan weer door. **WPT 3. E 005°55.910 N 51° 07.920'**
- Het pad rechts volgen en dan het bergje op.

Links liggen berkenstammen op de grond met mos en elvenbankjes, kijk eens onder het mos,

..... daar leeft van alles onder.

Het mos heeft een bijzondere geur....ruik maar eens.

- Aan het einde van het pad rechts af (langs krater) **WPT 4. E 005°55.886 N 51° 07.904'**
- Eerste weg links af, daarna weer links af. **WPT 5. E 005°55.823 N 51° 07.892'**

Hier zie je langs het pad het Gewone Vingerhoedskruid (Leeuwenbekachtigen) staan. Het feit dat deze hier bloeit duidt erop dat de grond hier humusrijker is geworden. Deze plant is uitermate giftig. In de farmaceutische industrie worden hiervan medicijnen vervaardigd, die

de werking van het hart beïnvloeden.

- Weg rechts af voor het open veld (links ligt een krater)

WPT 6. E 005°55.857 N 51° 07.868'

- Weg in de bocht naar rechts vervolgen. **WPT 7. E 005°55.527 N 51° 07.894'**

- Op de T splitsing naar links. **WPT 8. E 005°55.886 N 51° 07.846'**

Aan het einde van het pad rechts af. **WPT 9. E 005°55.323 N 51° 07.910'**

(Op deze weg zie je links het Reigersbroek met in de verte de Uitkijktoren).

De broekgebieden rond Montfort werden tot diep in de 19^e eeuw ingenomen door periodiek overstroomde moerassige weiden in een kwelmilieu. Er lag nog veel veen. Op de flanken ging die moerassige wereld over in natte heide en schraal grasland. Juist in deze verschillende zones tussen ondiep en diep grondwater en kalkrijk beekwater kwamen vaak soortenrijke vegetaties voor. (Reigersbroek)

Het Reigersbroek is in een uitgestoven laagte in een paraboolduin, dat oorspronkelijk bestond uit hoogveen. Eeuwenlang stond het water zo hoog dat het gebied verpacht was als visvijver en daarnaast gebruikt werd voor rietwinning. In 1650 werd gestart met het graven van de Vlootbeek dwars door het gebied, afwaterend op de Maas. Vanaf die tijd varieerde de waterstand te veel om visteelt rendabel te maken. Turfsteken en landbouw namen in korte tijd de plaats in van de visserij. Na 1880 werd door het toen opgerichte waterschap een eind gemaakt aan de winterse overstromingen in het gebied en sindsdien heeft het gebied een landbouwfunctie.

Tegenwoordig is het veen nagenoeg verdwenen en zijn de grondwaterstanden sterk gedaald door intensieve ontwatering. Het landgebruik wordt bepaald door akkers en grasland, maar de laatste jaren heeft men een gedeelte van Het Reigersbroek afgegraven. Men probeert hier weer de oude situatie met vennen en natte gebieden te herstellen. (kijk hier naar links).

Hopelijk krijgen we hier weer een basenrijk moerasmilieu met riet, scherpe zegge, mattenbies en voszegge.

In de schemeruren heb je hier grote kans om reeën of een vos te zien

Van wie zijn deze sporen?
Misschien zien jullie deze ook!

- De weg vervolgen . Langs dit pad ziet men goed dat men probeert een bosrand met lage struiken te creëren. Dit ter bescherming van de diverse diersoorten die dit lage struikgewas nodig hebben.
- Het hakhout hier bestaat vooral uit Zomereiken en Vuilbomen (Sporkelhout).

Kijk hier naar rechts, wat zien jullie in deze stronk? (Net voor de Vlootbeek)

Over de Vlootbeek (Hier kunt u aan de linkerkant van de beek zoeken naar bever sporen, misschien vinden jullie hier wel verse houtsnippers?)

- Optie 1. Verkorte route.
Voor de prullenbak het pad naar links nemen, het pad blijven volgen en aan het einde gaat u weer rechts en dan komt u weer uit op de hoofdroute.
WPT 10. E 005°54.946 N 51° 07.797'
- De hoofdroute loopt rechtdoor.

Optie 2. Hier kunnen jullie links af naar de Uitkijktoren waar je weids kunt uitkijken over het Reigersbroek en een deel van Het Rozendaal.

- De eerste weg (eigen weg) rechtsaf. **WPT 11. E 005°54.871 N 51° 07.700'**
- Het pad blijven volgen en voor de eerste akker rechts af het bos in.
WPT 12. E 005°54.806 N 51° 07.657'
- Links aanhouden.

Links zien we stammen op de grond met diverse zwammen, maar ook een mooie stam die bewerkt is door de Letterzetter.

De verzwakte bomen worden in eerste instantie bezocht door mannelijke kevers. Deze zoeken op de schors naar een geschikte plaats om zich naar binnen te boren. Een mannetje paart met 2 tot 3 vrouwtjes waarna deze verder graven onder de schors. In gangen van maximaal 15 cm lengte legt het vrouwtje tientallen eitjes. De larven die daaruit komen eten dwars op de moedergang, wat het karakteristieke patroon veroorzaakt.

- Aan het einde van het pad weer rechts af. **WPT 13. E 005°54.695 N 51° 07.768'**

Nu lopen wij over een mooie laan met allemaal oude beuken. Helaas zien we hier ook de meeste ingekerfd met veelal symbolen van verliefde mensen.

- Rechts zie je een mooie beuk met een gezwel (Maserkrop).

De vreemde uitwassen op boomstammen zijn op twee manieren te verklaren. Bomen kunnen zulke knobbels vormen als reactie op een indringer, bijvoorbeeld na een schimmelinfectie of als een insect een eitje heeft afgezet in de schors. De reactie van de boom is dan een poging de indringer onschadelijk te maken door hem geheel in te kapselen. Het kan ook gewoon wildgroei zijn. Soms gaat er wel eens iets mis bij het delen van cellen en als dat maar doorgaat, krijg je uiteindelijk forse knobbels.

- Einde weg links af ---> verharde weg. **WPT 14. E 005°54.864 N 51° 07.946'**
- Bij het routepaaltje 3 rechtsaf (nr. 30) **WPT 15. E 005°54.837 N 51° 07.991**
- U loopt hier langs dikke, oude eiken en een enkele witte acacia. Door de wijze waarop deze zijn aangeplant, vaak als laanboom, versterken zij het landschapskarakter. Hoe wel soorten

als Amerikaanse eik en witte acacia van nature niet in Nederland voorkomen, passen ze wel goed op een landgoed. Nu zorgen ze voor wat extra variatie: de Amerikaanse eik vooral met zijn mooie rode herfstkleuren, en de witte acacia in het voorjaar met zijn grote witte, honingrijke bloemtrossen. In juni kun je ze al op afstand ruiken, iets wat bijen ook weten. Acaciahoning heeft zijn eigen karakteristieke smaak.

- 1^e pad rechts af (31). **WPT 16. E 005°55. 111 N 51° 08.090'**

- **Optie 3: Indien gewenst naar links voor de monumentale boerderij De Koningshof**

- De geschiedenis van de twee oude boerderijen, Koningshof en 's Herenhof gaat terug tot de 16e eeuw. De namen verwijzen naar de oude heren van Montfort. Het Limburgs Landschap is sinds 1970 eigenaar van Landgoed Rozendaal. Deze boerderijen worden nu verhuurd als vakantieverblijven voor grote groepen.

- Weer over de Vlootbeek.

- In vroeger tijden werd het overtollige water uit deze omgeving afgevoerd via de Roer. Toen deze rivier zich door de eeuwen heen steeds verder verplaatste moesten de mensen zelf zorgen voor een goede afwatering

vanuit deze van oorsprong moerassige laagtes (de huidige broekgebieden). Dit heeft men toen gedaan door ondermeer het graven van de Vlootbeek. (ook al loopt deze stroom zeer natuurlijk door de omgeving!). Al vanaf 1650 is deze beek bekend. De Vlootbeek heeft zijn werk bijzonder goed gedaan. Nu is er zelfs sprake van verdroging in het gebied. Derhalve wordt er getracht om plaatselijk deze verdroging weer tegen te gaan. Allerlei organisaties zijn hier heden ten dage actief en in gezamenlijk overleg mee bezig. Op sommige plaatsen is hier reeds duidelijk het resultaat van zichtbaar. Zo komt er plaatselijk weer enig moeras terug in het Vlootbeekdal.

- Links zie je een poel. Deze poel is geadopteerd door de basisschool van St. Joost. Deze is recentelijk weer helemaal opgeschoond.
- De weg recht door volgen - dit is een oude Romeinse weg.
WPT 17. E 005°55.180 N 51° 07.970'.
- **Optie 1 komt hier weer uit op de hoofdroute.**

Bekijk langs dit bospad eens de diverse soorten bomen. Voel eens aan de stam van de grove den - de lariks - de eik- de berk en de beuk. Voelen jullie het verschil?

Eik: Mijn schors is grijsbruin van kleur. Er lopen verticaal lopende groeven in met daartussen diepe richels.

Grove den: Prachtig van structuur. De jonge schors aan de top van de boom is glad en grijsgeel van kleur. Op oudere leeftijd wordt er ruwe plaat vormige schors gevormd. De plaatjes van de schors zijn vrij klein.

Lariks: De schors is vrij schuin en glad. Later komen er verticale groeven in te zitten.

Ruwe Berk: Deze is duidelijk te kennen aan zijn witte bast. Glad, maar bij oudere berken kan hij flink gegroefd zijn.

- Rechtdoor richting de blauwe route.

- Daarna linksaf. Hier zie je mooi de stuifduinen liggen. De stuifduinen kunnen hier wel tot 20 meter boven de omgeving reiken, ze zijn overwegend bebost.

- Hier weer links af (31) **WPT 18. E 005°55.211 N 51° 07.961'**
- Daarna rechtdoor blijven lopen. Langs dit pad staan veel Vuilbomen. De schors is zwart en heeft bruine poriën. De Vuilboom bloeit van april tot juli en draagt rode besachtige steenvruchten, die later zwart worden. Terwijl de besjes van een vorige bloei er nog aanzitten, bloeit de Vuilboom telkens weer opnieuw. De Vuilboom is de waardplant voor de Citroenvlinder en het Boomblauwtje. Tevens is hij door zijn lange bloeiperiode een zeer belangrijke drachtplant voor honingbijen.

- Weer rechtdoor blijven lopen langs de slagboom. **WPT 19. E 005°55.406 N 51° 07.955'**
- Op de Bremberg het pad links blijven volgen. **WPT 20. E 005°55.901 N 51° 08.075'**
De Bremberg is een stuifduin, gevormd door zeer fijn zand. De grond is droog, schraal en tamelijk zuur. Hier groeit vooral heide en brem. Na een grote brand is de brem hier nagenoeg verdwenen.
- Op de Bremberg vinden we de levendbarende hagedis en het groene zandloopkevertje. Tevens kunnen we hier in de herfst genieten van de mooie franjezwam.
- De levendbarende hagedis is een klein soort (max. 18 cm). Ongeveer 2/3 van de hagedis bestaat uit zijn staart. Hij dankt zijn naam aan de wijze waarop de jongen worden geboren. Bij het baren zijn de jongen omhuld door een doorzichtig eivlies, dat direct na de geboorte

openbreekt. De hagedis schuilt bij slecht weer onder stenen of omgevallen bomen, bij mooi weer worden ze vaak zonnend verticaal aangetroffen tegen boomstammen of in de hei. Hij kan 7 tot 8 jaar oud worden.

- Het groene zandloopkevertje heeft prachtige metaalgroene dekschilden met ver uit elkaar staande kleine witte tot gele vlekjes. Alleen bij zonnig weer komt hij te voorschijn, hij is razendsnel, hij rent haastig over de grond en om de zoveel meter vliegt hij een stukje om sneller te zijn. De kever is te zien van april tot september.

Neem eens wat zand op je handen en blaas het zand langzaam weg. Welke korrels blaas je het verst en welke blijven liggen. Zo zie hoe de stuifduinen door de wind zijn gevormd.

- Op de Bremberg voor het pad rechts, linksaf smal pad naar beneden.

WPT 21. E 005°55.935 N 51° 08.083'

- Aan het einde van de afdaling rechtsaf. **WPT 22. E 005°55.945. N 51° 08.096'**
- Aan het einde van het pad zie je links de monumentale boerderij 's- Heerenhof' en dan rechts af naar het Info bord. **WPT 23. E 005°56.046 N 51° 08.121'**
- **Einde wandeling.**

Eef Schoffelen en Rikie Verhagen

Montfort, april 2015.